

Berki Gabriella: Családtámogatás – 12 olvasólecke (2020.)

 <p>Családtámogatás</p> <p>8. lecke</p>	 <p>Oldalszám: 6 Olvasási idő: kb. 20-25 perc (+ olvasmányok)</p>	<p>„Kétség sem fér hozzá, hogy a család és az otthon az, amely által az emberi társadalom legnagyobb erényei születnek, erősödnek és táplálkoznak.”</p> <p>Sir Winston Churchill</p>
--	--	--

Gyermekgondozási támogatások – a gyermekgondozást segítő ellátás (gyes.)

Tanulási útmutató

Ez a Családtámogatás kurzushoz készült, **12 olvasóleckéből álló digitális tananyag**. A Családtámogatás kurzus keretében a családokat körülvevő társadalmi és jogi környezetet vizsgáljuk különös tekintettel arra az eszközrendszerre, amely a **gyermekvállalás előmozdítását** és a **gyermeknevelés támogatását** szolgálja. Minden leckéhez kapcsolódóan egy olvasólecke-fájlból (mint ez itt!), és egy ppt-ből áll. Az olvasólecke tartalmazza a lecke törzsanyagát, míg a ppt. a kapcsolódó fogalmakat, jogszabályhelyeket, további olvasmányokat, valamint ellenőrző kérdéseket és feladatokat.

A tananyag teljes elsajátításához **mindkét anyag áttanulmányozása szükséges**, továbbá az azokban foglalt jogszabályok és olvasmányok áttekintése. Javaslom, előbb tekintse át az olvasóleckét és csak ezután olvassa át a ppt-t. Amennyiben a ppt-ben szereplő ellenőrző kérdésekre helyesen tud válaszolni, úgy **a tananyagot sikeresen elsajátította**.

Amennyiben a tananyag elsajátításával kapcsolatosan kérdése van vagy segítségre van szüksége, szívesen állok rendelkezésre a berkig@juris.u-szeged.hu e-mail címen.

Sok sikert kívánok a tanuláshoz!

A lecke tartalma és felépítése

1. Bevezetés
2. Gyes-re való jogosultság általános szabályai
3. Nagyszülői gyes.
4. Kereső tevékenység gyes. mellett
5. A gyes. összege
6. Méltányossági alapú gyes.

1. Bevezetés

A családi pótlék mellett a Cst. úgynevezett **gyermekgondozási támogatásokat** is szabályoz, amelyek a gyermeket nevelő szülő, illetve gyám számára, a gyermek gondozására tekintettel, havi rendszerességgel járó támogatások.

E támogatásoknak két fajtája van:

- gyermekgondozást segítő ellátás (gyes.)
- gyermeknevelési támogatás (gyet.)

Ebben a leckében a gyes., míg a következőben a gyet. szabályaival, illetve a rájuk vonatkozó közös szabályokkal ismerkedünk meg.

A gyes-t a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (Cst.) 19-22. § és 25-28. §-a, illetve a Cst. végrehajtásáról szóló 223/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet (Cst. vhr.) 19. § és 22-23. §-a szabályozza.

KÖTELEZŐ OLVASMÁNY:

Gyermekgondozást segítő ellátás,
<https://cst.tcs.allamkincstar.gov.hu/ell%C3%A1t%C3%A1sok/gyermekgondoz%C3%A1si-seg%C3%A9ly.html> (utolsó belépés: 2020. szeptember 20.)

Gyermekgondozást segítő ellátásra való jogosultság megállapítása iránti kérelem,
<http://kormanyablak.hu/hu/feladatok/28/KINCS00019> (utolsó belépés: 2020. szeptember 20.)

2015-ben megváltoztatták az **ellátás elnevezését**, a korábbi gyermekgondozási segély elnevezést gyermekgondozást segítő ellátásra módosították – ez rendszertanilag sokkal korrektebb, hiszen a segély elnevezés félreértésekre adhatott okot. Itt tehát nem segélyezési, hanem univerzális típusú ellátásról van szó.

2. Gyes-re való jogosultság általános szabályai

Ki jogosult gyes-re?

- szülő
- gyám
- speciális eset: örökbefogadó szülő

Kire való tekintettel lehet jogosultságot szerezni?

- **saját háztartásban nevelt** gyermek (ld. a családi pótlékra vonatkozó szabályok között)
- **életkori határok:**

főszabály	3 éves koráig
ikergyermekek	tankötelessé válás évének végéig (ha különböző, a legkésőbbi)
tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermek	10 éves koráig

KÖTELEZŐ JOGANYAG:

Cst. 20. §

Cst. 20/B. §

3. Nagyszülői gyes.

A szülő szülője (a gyermek nagyszülője) is jogosult lehet az ellátásra az alábbi **feltételek egyidejű teljesülése** esetén:

- a gyermek 1 éves elmúlt
- a gyermek a szülő háztartásában nevelkedik
- a szülők írásban hozzájárulnak (ha hozzájárulásukat visszavonják, a nagyszülőnek járó ellátást megszüntetik, kiv.: a gyermekkel nem egy háztartásban élő szülő nyilatkozatát a gyámhatóság pótolhatja)
- a szülő háztartásában nincs másik olyan gyermek, akire tekintettel gyes-t folyósítanak
-

A jogosultsági feltételeknek mind a szülőnek, mind a nagyszülőnek meg kell felelnie. Ha a szülő gyes-re való jogosultsága megszűnik, úgy a nagyszülői gyes-t is meg kell szüntetni.

Nem jár gyermekgondozást segítő ellátás a nagyszülőnek, ha a gyermeket napközbeni ellátást biztosító intézményben (pl. bölcsőde), illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben helyezik el.

KÖTELEZŐ JOGANYAG:

Cst. 20/A. §

Cst. 21/A. § (2)

Gyvt. 41. § (3) bek

4. Kereső tevékenység gyes. mellett

A Cst. alkalmazásában **kereső tevékenységnek minősül**

- a munkaviszonyban,
- közalkalmazotti,

- rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonyban,
- honvédelmi alkalmazotti jogviszonyban politikai szolgálati,
- biztosai,
- kormányzati szolgálati,
- közsolgálati jogviszonyban,
- bírói,
- ügyészségi,
- igazságügyi szolgálati jogviszonyban,
- a Magyar Honvédség, rendvédelmi szervek,
- polgári nemzetbiztonsági szolgálatok,
- a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatásos és szerződéses szolgálati jogviszonyában

folytatott munkavégzésre irányuló tevékenység.

Nem minősül kereső tevékenységnek a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenység.

A Cst. **különböző szabályokat** ír elő az egyes jogosulti csoportok vonatkozásában a gyes. melletti keresőtevékenységre vonatkozóan:

	külső helyszínen végzett tevékenység	otthonában végzett tevékenység
szülő	a gyermek fél éves koráig keresőtevékenységet nem folytathat, ezt követően korlátozás nélkül	
gyám	korlátozás nélkül	
nagyszülő	a gyermek 3 éves kora után, max. heti 30 óra	a gyermek 3 éves kora után, korlátozás nélkül

KÖTELEZŐ JOGANYAG:

Cst. 4. § d)

Cst. 21., 21/A., 21/B. §

5. A gyes. összege

Gyes-re való jogosultság egyidejűleg legfeljebb két gyermekre tekintettel állhat fenn azzal, hogy az egyazon várandósságból született ikergyermekeket egy gyermeknek kell tekinteni.

A gyermekgondozást segítő ellátás **havi összege** gyermekenként - ide nem értve az egyazon várandósságból született ikergyermekeket - azonos az **öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegével**. Ez 2020-ban 28.500 forint. Ebből az összegből még 10%-os nyugdíjjárulékot vonnak.

Az egyazon várandósságból született ikergyermekek esetében az ellátás havi összege megegyezik az **öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének és az ikergyermekek számának szorzatával**. Töredéknap esetén egy naptári napra a havi összeg harmincad része jár.

KÖTELEZŐ JOGANYAG:

Cst. 25. §

Cst. 26. § (2)

6. Méltányossági alapú gyes.

Az eljáró hatóság vezetőjének jogköre

Két esetkör:

a) **megállapíthatja** a gyermeket nevelő személynek, ha a gyermek szülei a gyermek nevelésében három hónapot meghaladóan akadályoztatva vannak;

b) **megállapíthatja, illetőleg meghosszabbíthatja** a gyermek általános iskolai tanulmányainak megkezdéséig, legfeljebb azonban a gyermek 8. életévének betöltéséig, ha a gyermek betegsége miatt gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményben, illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem gondozható.

KÖTELEZŐ JOGANYAG:

Cst. 22. §

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen készült az Európai Unió támogatásával. A tananyag elkészítését az EFOP-3.6.2-16-2017-00007 azonosító számú, Az intelligens, fenntartható és inkluzív társadalom fejlesztésének aspektusai: társadalmi, technológiai, innovációs hálózatok a foglalkoztatásban és a digitális gazdaságban című projekt támogatta. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásában valósul meg.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE